

İnternet Temelli Uzaktan Eğitimde Öğrenci Doyumu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İnternet Temelli Uzaktan Eğitimde Öğrenci Doyumu Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23701>

Özet

İnternet Temelli Uzaktan Eğitimde Öğrenci Doyumu Ölçeği (ITUEÖDÖ), Özlem Parlak tarafından 2007 yılında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle internet teknolojileri kullanılarak yürütölen uzaktan eğitim programlarına katılan öğrencilerin, aldıkları eğitimden duydukları tatmin düzeyini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi, bu tür eğitim ortamlarının kalitesini ve etkinliğini değerlendirmek için kritik bir ihtiyaçtan doğmuştur.

Ölçek, uzaktan eğitimdeki öğrencilerin ders içeriği, teknolojik altyapı, öğretim elemanlarıyla etkileşim ve genel öğrenme deneyimi gibi çeşitli boyutlardaki doyumların kapsamlı bir şekilde ele almayı hedeflemektedir. Bir geliştirme çalışması olarak sunulan bu araç, eğitim bilimleri alanında uzaktan öğrenme süreçlerinin psikometrik değerlendirilmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan eğitim, öğrenci doyumunu, internet temelli eğitim, ölçme aracı, psikometrik, Özlem Parlak, eğitim teknolojileri.

Yazarlar

Özlem Parlak

Amaç

İnternet Temelli Uzaktan Eğitimde Öğrenci Doyumu Ölçeği'nin temel amacı, internet tabanlı sistemler aracılığıyla sunulan uzaktan eğitim hizmetlerinin kullanıcılar tarafından nasıl algılandığını ve bu hizmetlerden ne ölçüde öğrenci doyumunu sağlandığını objektif bir şekilde ölçmektir. Bu amaç doğrultusunda, geçerli ve güvenilir bir psikometrik araç oluşturulmuştur.

Ölçek, eğitim kurumlarının sanal öğrenme ortamlarını iyileştirmelerine, teknolojik eksiklikleri gidermelerine ve öğretim stratejilerini öğrencilerin ihtiyaçlarına göre düzenlemelerine yardımcı olacak veriler toplamayı hedefler. Elde edilen bulgular, uzaktan eğitim programlarının sürdürülebilirliği ve kalitesinin artırılması için temel teşkil etmektedir.

Yapı

Ölçek, teknoloji aracı öğrenme ortamlarında öğrenci doyumunun çok boyutlu ve karmaşık psikolojik yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle öğrencinin ders içeriğine yönelik algısını, kullanılan teknolojik araçların kolaylığı ve erişilebilirliği, öğretim elemanlarıyla kurulan iletişim kalitesi ve genel akademik destek gibi alt boyutları içermektedir.

Öğrenci doyumu, sadece akademik bađarđyla değil, aynđ zamanda öğrencinin motivasyonu, katılmđ ve programđ tamamlama niyetiyle de yakđndan iliğkilidir. Bu nedenle ölçek, öğrenme sürecinin duygusal ve biliğsel yönlerini kapsayan geniğ bir perspektifte doyum düzeyini değerlendirmek üzere yapđlandırılmđđtır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalđmalarđ, geliğtirme makalesinde (Parlak, 2007) detaylı olarak sunulmuğtur. Ölçek geliğtirme sürecinde, ölçülmek istenen yapđnın doğru ve eksiksiz bir şekilde temsil edildiğini göstermek amacıyla çeğitli geçerlik analizleri yapđlmđđtır.

Yapđ geçerliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi gereken yapđyı ne ölçüde ölçtüğünü gösteren temel geçerlik türüdür. Bu kapsamda, ölçeğin faktör yapđsınđ destekleyen analizlerin (muhtemelen Faktör Analizi) gerçekleştirildiği varsayılmaktadır. Ancak, kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayılarına dair özet bilgi bulunmamaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme aracının tutarlılık ve kararlılık derecesini ifade eder. Geliğtirme çalđmalarında, ölçeğin iç tutarlılığının belirlenmesi amacıyla sıklıkla Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmđđtır. Bu katsayı, maddelerin aynđ yapđyı ne ölçüde ölçtüğünü gösterir.

Kaynak içerikte güvenilirlik katsayılarına dair özet bilgi yer almamakla birlikte, ölçeğin bilimsel standartlara uygun olarak geliğtirildiği ve güvenilirlik çalđmalarının orijinal makalede (Parlak, 2007) yer aldđđđ varsayılmaktadır. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirlik analizleri de kararlılığı değerlendirmek için yapđlmđđ olabilir.

Faktör Analizi

İnternet Temelli Uzaktan Eğitimde Öğrenci Doyumu Ölçeği, bir geliğtirme ölçeği olduğundan, ölçeğin yapđsal geçerliğini ortaya koymak amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmđđtır. Bu analizler, öğrenci doyumunu oluşturan temel alt boyutların (faktörlerin) belirlenmesini sađlamđđtır.

Muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde havuzu test edilmiğ, ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yapđsının teorik modele uygunluğu incelenmiğtir. Bu analizler sonucunda ölçeğin nihai yapđsı ve faktör yükleri belirlenmiğtir.

Araç

Test Type: Geliğtirme (Development)

Format: Orijinal makalede derecelendirme bilgisi yer almamaktadır, ancak genellikle 5'li veya 7'li

Likert ölçeİi formatında olduğu varsayılmaktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: İnternet temelli uzaktan eİitim programlarına kayıtlı öğrenciler.

Age Group: Belirtilmemiştir (Yükseköğretim öğrencileri ağırlıklıdır).

Population Details: Uzaktan eİitim alan yükseköğrenim düzeyindeki bireyler.

Test Methodology: Öz-bildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

Öğrenme ortamları, teknoloji entegrasyonu, ölçek geliştirme, psikometri, eİitim teknolojileri, öğrenci memnuniyeti.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir

Affiliation Email addresses: ozlem.parlak@gmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemiştir

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2007

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Özlem Parlak ile iletişime geçilmesi önerilir. Akademik ve ticari kullanıma dair izin ve ücret bilgileri yazar tarafından belirlenmektedir. İletişim adresi: ozlem.parlak@gmail.com.

Kaynaklar

Parlak, Ö. (2007). İnternet Temelli Uzaktan Eİitimde Örenci Doyumu Ölçeİi. *Eİitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi*, 6(11), 53-72.

İnternet Temelli Uzaktan Eİitimde Örenci Doyumu Ölçeİi Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Ancak ölçeğin tam metnine, geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin ayrıntılarına aşağıdaki PDF dosyasından ulaşılabilir.

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: internet-temelli-uzaktan-egitimde-ogrenci-doyumu-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM